

Variant 1

Stap 1 Kennismaking tussen de panels (15 min.)

Het staat de begeleider vrij dit in te vullen naar eigen voorkeur

Stap 2 Kennis delen over stigma (45 min.)

Deelnemers nemen kennis van diverse vormen van stigma, stigma-ervaringen van cliënten en de gevolgen van stigmatisering voor cliënten. Hiervoor kun je gebruik maken van schriftelijke, digitale en audiovisuele middelen. Dit onderdeel kan worden ingevuld door een ambassadeur van Samen Sterk zonder Stigma.

Stap 3 Inzicht verwerven in de 'stand van stigma' (120 min.)

Deze stap duurt ongeveer twee uur en bestaat uit vier onderdelen. Onderstaande tijden zijn een indicatie.

Toelichting: 30 minuten

Deel de checklist 'Stand van (de-)stigma' uit.

De groep ontvangt informatie over de 9 elementen én de subelementen uit de Generieke Module (*Visie, beleid en agenda - Kennis/bewustwording van stigma, verschijningsvormen, gevolgen - Actoren en samenwerking - Activiteiten - Verbinding met de huidige praktijk - Competenties, opleiding & ontwikkeling - Evaluatie - Randvoorwaarden - Borging*).

Dit is een informatief onderdeel. Geef ruimte om vragen te stellen over wat niet duidelijk of nog onbekend is, maar géén ruimte om discussie over nut en noodzaak aan te gaan, dat komt later.

Subgroepsgesprekken: 40 minuten

Als alles duidelijk is, vorm je zelf groepjes van 2-3 personen.

Elke deelnemer heeft de checklist ontvangen en mag deze individueel invullen. Daarna gaat men in gesprek met elkaar hierover. In totaal staat er 35 minuten voor deze ronde.

Opm. Probeer diverse mensen bij elkaar te zetten in een groepje. Een gemengde groep qua rollen en/of betrokkenheid geeft variatie in antwoorden.

Informele vergelijking: 10 minuten

Elke subgroep heeft de checklist ingevuld (is een subgroep onverhoopt toch niet klaar, werk dan met de resultaten voor zover ze die wel hebben, voorkom vertraging voor het programma). Hang deze lijsten naast elkaar aan de muur of op een flipover of prikbord, liefst zo dat er ruimte is dat alle deelnemers eromheen staan, erlangs kunnen lopen. Geef ruimte voor een onderling moment waarop mensen elkaar reacties geven, vragen stellen, verbazing uiten enz.

Hierna komen de subgroepen weer bij elkaar.

Vervolg van de dialoog in de gehele groep: 40 minuten

Inventariseer: waar liggen overeenkomsten en verschillen?

Zoek daarna verdieping: wat zijn achterliggende redenen en gevoelens voor de gegeven waardering?

Er zijn twee werkwijzen: je kunt per element de inventarisatie en de verdieping bespreken en ze zo alle negen systematisch behandelen; en je kunt eerst alles inventariseren en daarna de verdieping zoeken voor alle – of als de groep dat niet nodig vindt, een deel van de – elementen.

Vat samen: waar is aan gewerkt en wat zijn wat de resultaten tot nu toe?

Stap 4 Waar is destigma-winst te behalen? (75 min.)

Om hierover na te denken zijn alle thema's van de checklist in tekeningen vormgegeven. Ze zijn bijgevoegd als kaarten.

Let op: als dialoogbegeleider kun je suggesties doen of oplossingen aandragen, maar zorg vooral dat je overzicht houdt over het groepsproces en geen deelnemer wordt in plaats van begeleider!

Aandachtspunten van destigmatisering:

Visie, beleid, agenda	Verbinding met de huidige praktijk
Kennis / bewustwording	Competenties zorgverleners
Actoren en samenwerking	Evaluatie
Activiteiten / accenten	Randvoorwaarden organisatie
Borging	

Leg alle kaarten op tafel en vraag de deelnemers om 2 kaarten/elementen te kiezen waaraan ze prioriteit zouden geven, vanuit de gedachte 'waar is de meeste destigmawinst te behalen?'.

Werk bij een grote groep weer in subgroepen en let op: er zijn dan meerdere versies van de kaarten nodig zodat elke subgroep een eigen set heeft.

Noot: kiezen is moeilijk. Veel deelnemers zullen meer dan 2 kaarten willen kiezen. Benadruk dat geen enkele organisatie alles tegelijk kan doen en dat het belangrijk is om zicht te krijgen op het allerbelangrijkste. Hou deelnemers aan het maximum van 2 kaarten. Sommige deelnemers kunnen gaan onderhandelen met andere deelnemers 'als jij dan dit neemt, neem ik dat'. Dat is geen probleem, laat het gebeuren.

Vraag de deelnemers hun gekozen kaarten zichtbaar neer te leggen. Zijn er meerdere deelnemers die voor dezelfde kaart hebben gekozen, leg ze bij elkaar.

Laat vervolgens elke deelnemer toelichten welke keuze hij gemaakt heeft en waarom. Anderen mogen dit niet beoordelen of ter discussie stellen, alleen de deelnemer bevragen. Vraag na deze dialoog de deelnemers een paar minuten na te denken: wat zijn je definitieve prioriteiten na de toelichtingen van alle deelnemers? Deze kunnen gelijk zijn aan hun eerdere keuze of veranderd onder invloed van de toelichting die anderen bij hun keuze gaven. Je vraagt hen om als ze willen een kaart te vervangen of bij hun keuze te blijven.

Verzamel de definitieve resultaten door ze op een flipover te schrijven. Afhankelijk van de resterende tijd kan het 'hoe' nu verder ingevuld worden of ga je verder met het laatste onderdeel van de Dialogdag.

TIP! Is er tijd over? Voeg dan een onderdeel "reflectie" toe aan het programma. In dit onderdeel kunnen deelnemers iets vanuit de eigen organisatie onder de loep nemen (bijv. hun manier van schriftelijke communicatie) en bekijken of en in hoeverre hierin al destigmatiserend gewerkt wordt.

Stap 5 Afspraken en hulpmiddelen voor het vervolg (30 min.)

Aan de hand van de input van de eerste vier stappen, maak je gezamenlijk een lijst met prioriteiten: wat gaan we als eerste doen en hoe pakken we dit aan?

Stap 6 Evaluatie van de Dialogdag (15 min.)

Bespreek ervaringen van de deelnemers met deze Dialogdag: wat heeft het jou gebracht, wat is voor jou een logisch vervolg, wat is je droom?